

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Energie, Milieu en Circulariteit

Onderwerp:

Consultatie reactie gemeente Deventer op de Implementatiewet herziene gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 30-09-2025
Notanummer	: 2025-780
Datum	: 30-09-2025
Programma	: 04b - Energietransitie
Portefeuillehouder	: Wethouder Van Essen,
Bijlage(n)	: Consultatiereactie B_W herziene gasrichtlijn Waterstof gemeente Deventer.pdf

Parafering

22-09-2025: Wethouder

Agendering

* 26-09-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

B & W d.d.: 30-09-2025

Besluit

1. De consultatie reactie op de Implementatiewet herziene gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening door het ministerie van Klimaat en Groene Groei, zoals opgenomen in de brief in de bijlage, vast te stellen en uiterlijk 30 september 2025 in te dienen bij het ministerie.

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Tot 30 september 2025 staat het wetsvoorstel 'Implementatiewet herziene gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening' open voor consultatie. Samen zijn deze onderdelen de Nederlandse uitwerking van het waterstof en gas decarbonisatiepakket van de Europese Unie. Het doel van het decarbonisatiepakket is om kosteneffectief de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit gebeurt door een Europese waterstofmarkt te creëren en ervoor te zorgen dat stap voor stap minder gebruik gemaakt wordt van fossiele gassen, zoals aardgas. Onderdeel van de Implementatiewet is de vraag hoe de waterstofmarkt landelijk moet worden ingericht.

GROHW-partners Firan en Enexis vragen de gemeente Deventer om, in lijn met hun eigen zienswijze, ook een zienswijze in te dienen waarin onze visie op lokale waterstofdistributiesystemen wordt onderschreven.

Er wordt in de consultatie een reactie gevraagd op 3 specifieke vragen, zie de brief.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De belangrijkste doelen van het decarbonisatiepakket zijn:

1. Het stimuleren van een open en eerlijke Europese markt voor waterstof.
2. Ervoor zorgen dat duurzame gassen, zoals biogas en waterstof, toegang krijgen tot de bestaande pijpleidingen en energiemarkten.
3. Het garanderen van transparante en inclusieve planning van energie-infrastructuur.
4. Zorgen dat consumenten meer rechten en hulpmiddelen krijgen, zodat zij zelf de goedkoopste en schoonste energie kunnen kiezen.

Het aanwijzen van één publieke partij die verantwoordelijk is voor de regionale uitrol van waterstofdistributiesystemen is voor Deventer van belang om een duidelijke systeembeheerder te hebben om mee samen te werken in het realiseren van een aftakking op de landelijke waterstofbackbone.

Kader

Deventer Energievisie en Uitvoeringsprogramma, 20 maart 2024.
Gemeentelijk Plan van Aanpak Netcongestie, 13 september 2024.

Betrokken partijen en participatie

Enexis, Firan, Netbeheer Nederland

Toelichting op participatiebeleid

1. Welke ruimte is er voor invloed?
2. Welke belangen hebben inwoners bij het project of de beleidsontwikkeling?
3. Hoeveel tijd, geld, capaciteit en expertise is beschikbaar?
4. College/raad stemt in met het voorgestelde participatieniveau (trede op de participatieladder)
5. Hoe verhoudt dit participatietraject zich tot andere lopende of toekomstige participatietrajecten?

Argumenten voor en tegen

N.v.t.

Financiële consequenties en dekking

N.v.t.

Openbaarmaking en communicatie

N.v.t.

Aanpak en uitvoering

Indienen ondertekende reactie uiterlijk dinsdag 30 september 2025.

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Ministerie van Klimaat en Groene Groei

direct telefoonnummer
0621683174

m.lingeman@deventer.nl
e-mail

DEV-DN-EMC /
kenmerk

uw referentie

datum

M. Lingeman

contactpersoon

Consultatie reactie gemeente Deventer op de Implementatiewet herziene
gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening
onderwerp

Geachte Minister van Klimaat en Groene Groei, geachte mevrouw Hermans,

De gemeente Deventer heeft kennisgenomen van de consultatie van de Implementatiewet herziene gasrichtlijn en uitvoering herziene gasverordening door het ministerie van Klimaat en Groene Groei. In deze brief leest u onze reactie op de voorgelegde vragen bij de consultatie.

Consultatievraag 1: Acht u het wenselijk dat distributiesystemen voor waterstofgas enkel beheerd mogen worden door een partij of partijen waarvan de aandelen direct of indirect berusten bij één of meer openbare lichamen? Kunt u dit toelichten?

Vanuit de gemeente Deventer vinden wij het van groot maatschappelijk belang dat de fundamentele keuze uit de Energiewet – publiek eigendom van energie-infrastructuur – ook in de Implementatiewet gehandhaafd blijft. Publiek eigendom is essentieel om de leveringszekerheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid én duurzaamheid van het waterstofnetwerk te waarborgen, ook op regionaal en lokaal niveau.

Voor Deventer betekent publiek eigendom van waterstof transmissie- en distributiesystemen dat de gemeente samen met de betreffende publieke partijen actief kan sturen op de ontwikkeling van de volledige waterstofketen in de regio Overijssel. Het aanwijzen van een regionale systeembeheerder zorgt voor duidelijkheid in de samenwerking en sluit aan bij de bestaande bestuurlijke structuren in het energiesysteem. Zo kunnen wij in het publieke belang zorgen voor een robuust en betaalbaar energiesysteem, en rekening houden met maatschappelijke baten, zoals het voorkomen van overbodige investeringen in andere energie-infrastructuur.

Daarom pleiten wij ervoor het privatiseringsverbod niet alleen te laten gelden voor het landelijke waterstoftransmissiesysteem, maar deze bescherming ook uit te breiden naar regionale distributiestructuren en lokale infrastructuur zoals het Deventer GROHW initiatief (Green Oxygen Hydrogen Wasteheat).

Op die manier ontstaat een solide en uniform fundament voor alle vier de essentiële energieketens uit het Nationaal Plan Energiesysteem – elektriciteit, methaan, warmte en waterstof – en borgen we de publieke belangen van onze inwoners en bedrijven voor de toekomst.

Consultatievraag 2: Acht u het wenselijk dat er één, enkele of meerdere partijen zijn die in een eigen gebied distributiesystemen voor waterstofgas ontwikkelen en beheren? Kunt u dit toelichten?

De omvang en het aantal distributiesysteembeheerders voor waterstofgas dienen primair te worden afgestemd op de ontwikkeling van de waterstofmarkt. Gelet op de huidige verwachtingen tot het jaar 2040 acht de gemeente Deventer het, conform het standpunt van Netbeheer Nederland, wenselijk dat in deze initiële fase één partij de verantwoordelijkheid draagt voor de distributie van waterstofgas. In een later stadium, wanneer de toepassing van waterstofgas in de industrie en eventueel andere sectoren breder wordt, kan het aanstellen van meerdere distributiesysteembeheerders voor waterstofgas een logische vervolgstap zijn. Het vertrekpunt van één verantwoordelijke partij die de komende jaren de landelijke standaarden neerzet maakt het eenvoudiger om eventueel later de marktordering rond waterstof aan te passen.

Consultatievraag 3: Acht u het wenselijk dat verzorgingsgebieden worden aangewezen en dat distributiesystemen worden ontwikkeld vanuit:

- a. **Centrale coördinatie: sturen op landelijk dekkende ontsluiting van exclusieve verzorgingsgebieden. Voor alle gebieden dient er een distributiesysteembeheerder aangewezen te worden.**
- b. **Bottom-up benadering: beginnen met op aanvraag aanwijzen van eerste verzorgingsgebieden waar distributiesystemen tegen acceptabele risico's kunnen worden aangelegd.**
- c. **Hybride benadering: beginnen met op aanvraag aanwijzen van eerste exclusieve verzorgingsgebieden waar distributiesystemen tegen acceptabele risico's kunnen worden aangelegd. Parallel kan voor de gebieden waar de ontwikkeling van verzorgingsgebieden niet bottom-up van de grond komt, vanuit een centraal ontwikkelkader de ontwikkeling gecoördineerd worden.**

Kunt u dit toelichten?

De gemeente Deventer spreekt haar voorkeur uit voor een hybride benadering bij de ontwikkeling van regionale waterstofdistributiesystemen. Waterstof voor regionale cluster 6 bedrijven is een nieuw en zich ontwikkelend onderdeel van het Nederlandse energiesysteem, met een leerfase waarbij onderzoek, experimenten en pilots onmisbaar zijn. Daarmee is in Deventer al ruime ervaring opgedaan binnen het GROHW-consortium, met partijen als Nefit Bosch, Firan en Essent. Om te zorgen voor een gelijk speelveld en een efficiënte kennisontwikkeling, acht de gemeente het noodzakelijk dat deze leer- en ontwikkelfase onder centrale regie plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke uitwerking van standaarden en richtlijnen door (toekomstige) beheerders van waterstofdistributiesystemen wordt gestimuleerd, zodat uniformiteit en kwaliteit in de uitrol van infrastructuur worden geborgd.

Deventer biedt, met het eerste open lokale waterstofnetwerk, de kans om concreet vorm te geven aan het voorstel van systeembeheerders en het ministerie van Klimaat en Groene Groei om in geselecteerde gebieden met een duidelijke clustering van potentiële afnemers en aanbieders van waterstof aan de slag gaan met concrete projecten.

Tot slot willen wij benadrukken dat exclusiviteit per verzorgingsgebied noodzakelijk is. Zonder deze exclusiviteit bestaat het risico dat binnen één gebied meerdere parallelle distributiesystemen voor waterstofgas worden aangelegd, wat zou leiden tot inefficiënties en onnodig hogere kosten voor zowel systeembeheerders als gebruikers. Dit acht de gemeente Deventer onwenselijk.

DEV-DN-EMC /
kenmerk

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König